

บรรณานุกรม

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Chiang Mai University

บรรณานุกรม

- กรมป่าไม้. (2541 ก.) ป่าชุมชน. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : ส่วนป่าชุมชน
สำนักส่งเสริมการปลูกป่า กรมป่าไม้.
- กรมป่าไม้ ทรัพยากรป่าไม้. ส่วนอนุรักษ์ต้นน้ำ กรมป่าไม้, กรุงเทพฯ : 2541.
- กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม พระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม
แวดล้อม กรุงเทพฯ : บริษัทเอ็นเจ โปรโมชั่น จำกัด, 2535.
- กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม. (2539). **ป่าต้นน้ำ**. โครงการบวชป่าชุมชน 50 ล้านต้น
เพื่อเฉลิมพระเกียรติเนื่องในวโรกาสที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงครอง
ราชสมบัติครบรอบ 50 ปี กระทรวงวิทยาศาสตร์เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม.
- กอบกาญจน์ พจน์ชนะชัย. (2538). **เครือข่ายการเรียนรู้และการจัดการของชุมชน
เกี่ยวกับป่าชุมชน**. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษานอกระบบ
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- เกษมสุข เกษสกุล. **ต้นน้ำลำธาร** : เอกสารเผยแพร่ ส่วนอนุรักษ์ต้นน้ำ กรมป่าไม้,
กรุงเทพฯ : 2538.
- แก้วสรร อติโพธิ์. (2537). **บทความทางวิชาการเรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชน :
กุญแจดอกสำคัญในการพัฒนาระบบประชาธิปไตย**. คณะนิติศาสตร์
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- โกมล แพรกทอง. (2537). **“แนวความคิดป่าชุมชน”**. ในเอกสารวิชาการฝ่ายส่งเสริม
และพัฒนาป่าชุมชนเรื่องป่าชุมชนในประเทศไทย. กรุงเทพฯ : กองจัด
การที่ดิน ป่าสงวนแห่งชาติ กรมป่าไม้.
- โกมล แพรกทอง และจินตนา อมรสวงสิน. (2537). **“การป่าไม้ชุมชนในระบบป่าชุมชน”**. ใน
เอกสารการสอนชุดวิชาการป่าชุมชน เล่มที่ 2 หน่วยที่ 11
สาขาวิชาส่งเสริมเกษตรและสหกรณ์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
พิมพ์ครั้งที่ 2. หน้า 532-538 นนทบุรี : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัย
สุโขทัยธรรมาธิราช.
- โกวิทย์ พวงงาม. (2539). **การพัฒนาชุมชนและการบริหารงานพัฒนาชุมชน**. พิมพ์
ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : บริษัทนิชการพิมพ์.

- ไกรศรี นิมมานเหมินทร์. (2521). “เก็บผักใส่ซ้า เก็บเข้าใส่เมือง”. ใน *ลานนาไทยคดีปกครอง และทรงศักดิ์* ปรากฏวิวัฒนาการ. เชียงใหม่ : สำนักพิมพ์ศูนย์หนังสือเชียงใหม่ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- กฤษฎา บุญชัย. (2540). *พลวัตล้านนาในการจัดการความหลากหลายทางชีวภาพ*. วิทยานิพนธ์สังคมวิทยาและมานุษยวิทยา มหาวิทยาลัยมหิดล สาขาวิชาสังคมวิทยา คณะสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- คณะกรรมการนโยบายแห่งชาติ. (2528). *นโยบายป่าไม้แห่งชาติ*. กรุงเทพฯ : แสงเทียนการพิมพ์.
- คณะกรรมการประสานงานองค์กรเอกชนพัฒนาชนบทภาคเหนือตอนบน และสถาบันวิจัยสังคม มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. (2534). *ข้อมูลเบื้องต้นทรัพยากรป่าไม้ในภาคเหนือตอนบน*. เอกสารข้อมูลและรายงานการสัมมนา. ชัยยันต์ วรรณะภูมิ.
- คณะอนุกรรมการพิจารณาแนวทางการดำเนินงานเกี่ยวกับป่าชุมชน. (2533). *แนวความคิดแนวทางปฏิบัติและนโยบายเกี่ยวกับการดำเนินงานด้านป่าชุมชน*. กรุงเทพฯ : คณะวนศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- โฆสิต ปั้นเปี่ยมรัษฎ์. (2533). *ทรัพยากรธรรมชาติกับการพัฒนาชนบท*. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. งานพัฒนาชุมชน จังหวัดอุบลราชธานี โครงการนำร่อง โครงการส่งเสริมพัฒนาป่าชุมชนในพื้นที่ที่ไม่สมควรนำไปปฏิรูปที่ดินร่วมกับ สปก. ฝ่ายส่งเสริมและพัฒนาสำนักงานป่าไม้เขตอุบลราชธานี. 2542.
- จักรพันธ์ วงษ์บูรณาวาทย. (2541). *บทบาทหน้าที่ขององค์กรประชาชนในเรื่องทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในจังหวัดน่าน*. (รายงานการวิจัย). คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- จันทร์ สุรามิตร. (2536). “คนกับป่า : ประสบการณ์และทัศนะชาวบ้านโป่งตาก”. ใน *การจัดการเขตกันชนในประเทศไทย*. ศูนย์ฝึกอบรมวนศาสตร์ชุมชน แห่งภูมิภาคเอเชียแปซิฟิก มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- จาริต ดิงศภักดิ์. (2531). *คนกับป่าไม้ : ภาพรวมแห่งปัญหา*. สัมมนาวิชาการ. สถาบันวิจัยสังคม จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

- จิรายุ ทองเขาอ่อน. (2537). การมีส่วนร่วมของเกษตรกรในการอนุรักษ์ทรัพยากร
เพื่อการเกษตรในจังหวัดลำพูน. การค้นคว้าแบบอิสระวิทยาศาสตร
มหาบัณฑิตสาขาวิชาการส่งเสริมการเกษตรบัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ฉลาดชาย รมิตานนท์. (2537). ฝึเจ้าหน่าย. เชียงใหม่ : คณะสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ฉลาดชาย รมิตานนท์. (2528). ป่าไม้สังคมเพื่อการพัฒนาชนบท. กรุงเทพฯ :
เจ้าพระยาการพิมพ์.
- ฉลาดชาย รมิตานนท์. (2534). "ป่าชุมชน ความหมายของป่าและชุมชน". สารคดีปีที่ 7,
78(สิงหาคม 2534).
- ฉลาดชาย รมิตานนท์. (2537). "การจัดการป่าไม้กับการมีส่วนร่วมของประชาชน".
ในบทความประกอบการประชุมวิชาการ เรื่องการแก้ไขปัญหา ความ
ขัดแย้งในการจัดการทรัพยากรป่าไม้.
- ฉลาดชาย รมิตานนท์ และคณะ. (2536). รายงานวิจัยเรื่องป่าชุมชนในประเทศไทย :
แนวทางการพัฒนาเล่ม 2 ป่าชุมชนภาคเหนือ : ศักยภาพขององค์กร
ชาวบ้านในการจัดการป่าชุมชน. เสน่ห์ จามริก และยศ สันตสมบัติ.
กรุงเทพฯ : สถาบันชุมชนท้องถิ่นพัฒนา.
- ฉัตรสุมาลย์ กมิลสิงห์. (2536). พุทธศาสนากับการเยียวยาธรรมชาติ.
กรรณิการ์ พรหมเสาร์. กรุงเทพฯ : สถาบันชุมชนท้องถิ่นพัฒนา.
- ชรินทร์ พุทธิพาน. (2541). รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540.
กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์การศาสนา.
- ชอบ เข้มกลัด และคณะ. (2535). "พลังองค์กรประชาชน : เงื่อนไขการรวมพลังเพื่อ
อนุรักษ์ป่า" ในยุทธศาสตร์เชิงรุกเพื่องานสวัสดิการสังคม. กรุงเทพฯ :
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- ชูเกียรติ ลีสวรรณ์. (2531). การให้ความรู้ความเข้าใจระดับตำบลในเรื่องทรัพยากร-
ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในจังหวัดลำปาง. (รายงานการวิจัย). โครงการ
นำร่องเพื่อจัดระบบการบริหารทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในระดับ
จังหวัด สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ.

- ชูเกียรติ ลีสุวรรณ. (2534). “การมีส่วนร่วม”. ในเอกสารประกอบการสอนวิชาปรัชญา และหลักการศึกษานอกระบบ.ภาควิชาส่งเสริมการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ชูเกียรติ ลีสุวรรณ. (2541). “การมีส่วนร่วม (Participation)” ในเอกสารประกอบการสอนวิชาการศึกษาและพัฒนาโครงการเพื่อสิ่งแวดล้อม. ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2541 สาขาวิชาการจัดการมนุษย์กับสิ่งแวดล้อม มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ชูเกียรติ ลีสุวรรณ. คู่มือจัดกิจกรรมอบรมวางแผนแก้ปัญหาชุมชน / กลุ่ม ด้วยกระบวนการ A-I-C. คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่; 2541.
- ชูชัย สมมิตรไกร. (2542). “แนวทางการจัดการพฤติกรรมสิ่งแวดล้อมโดยอาศัยชุมชน”. ในเอกสารประกอบการสอนกระบวนวิชาจิตวิทยาสิ่งแวดล้อม. ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2542 สาขาวิชาการจัดการมนุษย์กับสิ่งแวดล้อม มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ชูชีพ ใจมั่น. (2537). การมีส่วนร่วมของประชาชนในการอนุรักษ์ป่าชุมชนบ้านแพะ อำเภอสันกำแพง จังหวัดเชียงใหม่. ปัญหาพิเศษเทคโนโลยีการเกษตร มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ สาขาวิชาส่งเสริมการเกษตร สถาบันเทคโนโลยีการเกษตรแม่โจ้.
- ชูศักดิ์ วิทยาภัก. (2531). ความสัมพันธ์ระหว่างชุมชนกับการใช้ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในบริเวณลุ่มแม่ปิงตอนบน กรณีศึกษา อำเภอแม่แตง จังหวัดเชียงใหม่. (รายงานการวิจัย). สถาบันวิจัยสังคมมหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ชูศักดิ์ วิทยาภัก. (2540). “แนวคิดและวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับสิทธิในทรัพยากรกับปัญหาสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรธรรมชาติ”. ในเอกสารประกอบการสอนวิชานิติวิทยาการเมือง. ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2540 สาขาวิชาการจัดการมนุษย์กับสิ่งแวดล้อม มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ไชยวัฒน์ รุ่งเรืองศรี. (2532). SL – MICRO : โปรแกรมทางสถิติสำหรับนักสังคมศาสตร์.ทางวิชาสังคมวิทยาและมนุษย์วิทยา คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. เชียงใหม่ : ชัยพระเกียรติการพิมพ์.
- ไชยา อุชนะภัย. (2537). การจัดการทรัพยากรป่าไม้แบบพื้นบ้าน : การศึกษา

เปรียบเทียบระหว่างชาวไทยพื้นราบและชาวไทยภูเขาในภาคเหนือของประเทศไทย. วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาภูมิศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

- ดุษฐีย์ อายุวัฒน์ และคณะ. (2535). “การมีส่วนร่วมของชาวบ้านในงานวนศาสตร์ชุมชน : กรณีชุมชนบ้านห้วยม่วง”. **โครงการวิจัยวนศาสตร์ชุมชน. คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น.**
- ดุสิต เวชกิจ. (2535). “การมีส่วนร่วมของประชาชนและการระดมทรัพยากรเพื่อการป่าไม้ชุมชน” ในเอกสารประกอบการสอนชุดวิชาการป่าไม้ชุมชน เล่มที่ 1 หน่วยที่ 5 สาขาวิชาการส่งเสริมการเกษตรและสหกรณ์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช. นนทบุรี : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช. ทวีทอง หงษ์วิวัฒน์. (2537). **การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนา. กรุงเทพฯ : ศักดิ์โสภณาการพิมพ์.**
- นรินทร์ชัย พัฒนพงศ์. (2533). **แนวทางในการให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาชนบท. หนังสือแปลของสำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ อันดับที่ 123. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภา.**
- นาท ดัชนีวิรุฬห์ และพูลทรัพย์ สมุทรสาคร. (2538). “แนวทางในการบริหารทรัพยากรและการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม”. ใน **วิทยาศาสตร์สิ่งแวดล้อมและการบริหารทรัพยากร. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิชย์.**
- นิรันดร์ จงวุฒิเวศย์. (2527). “กลวิธี แนวทาง วิธีการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในระบบพัฒนาชุมชน”. ใน **การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนา. ทวีทอง หงษ์วิวัฒน์. กรุงเทพฯ : ศักดิ์โสภณาการพิมพ์.**
- นิวัตติ เรื่องพานิช. (2528). **การอนุรักษ์ทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม. กรุงเทพฯ : เฉลิมชาฎการพิมพ์.**
- นิวัตติ เรื่องพานิช. (2530). “หลักการและแนวความคิดของวนศาสตร์ชุมชน”. ใน **เอกสารบรรยายประกอบการฝึกอบรมหลักสูตรการปลูกป่าระบบวนเกษตร รุ่นที่ 1. กรมป่าไม้ วันที่ 9-20 กุมภาพันธ์ 2530.**
- นิวัตติ เรื่องพานิช. (2533). **หลักการอนุรักษ์ทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ฝ่ายแผนที่ภาพถ่ายทางอากาศและดาวเทียม กองจัดการป่าไม้ กรมป่าไม้.**

นิวัติ เรืองพานิช. **หลักการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม.**

มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, กรุงเทพฯ : 2535.

นิวัติ เรืองพานิช. (2537). **การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม.** (ฉบับที่ 2). กรุงเทพฯ : รั้วเขียว.

นำชัย ทนุผล และสุนิลา ทนุผล. (ม.ป.ป.). **พัฒนาชุมชน : หลักการและยุทธวิธี.**

ภาควิชาการส่งเสริมการเกษตร สถาบันเทคโนโลยีการเกษตรแม่โจ้.

บัวเรศ ประไชโย และคณะ. (2538). "รายงานการศึกษาโครงการศึกษาป่าชุมชนประจำปี 2538 เรื่อง การจัดการป่าชุมชนโดยองค์กรในท้องถิ่น : กรณีศึกษาป่าชุมชนบ้านโสกนาครตำบลวังม่วง อำเภอเปือยน้อย จังหวัดขอนแก่น". **ในแนวทางปฏิบัติงานโครงการพัฒนาป่าชุมชน (2). ส่วนป่าชุมชน สำนักส่งเสริมการปลูกป่า กรมป่าไม้.** กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์การศาสนา.

ปกรณ จริงสูงเนิน. (2538). "ไม้ป่ากับการเกษตรแบบผสมผสานในงานพัฒนาชนบท". ใน **รายงานการสัมมนา ณ ห้องประชุม 429 อาคารสุวรรณวาจกสิกิจ เมื่อวันที่ 28 เมษายน 2538 สาขาวิชาบริหารการเกษตรและป่าไม้ คณะธุรกิจการเกษตร สถาบันเทคโนโลยีการเกษตรแม่โจ้.**

ปธาน สุวรรณมงคล. (2527). "สภาพตำบลกับการมีส่วนร่วมของประชาชน : นโยบายและกลวิธี". **ในการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนา.**

ทวีทอง หงษ์วิวัฒน์ กรุงเทพฯ : ศักดิ์โสภากการพิมพ์.

ประหยัด ปานดี. (2541). "ป่าชุมชน". ใน **เอกสารประกอบการสอนวิชาการจัดการทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม. ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2541 สาขาวิชาการจัดการมนุษย์กับสิ่งแวดล้อม มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.**

ประเวศ วะสี. (2537). **บันทึกการสัมมนา เรื่องการมีส่วนร่วมแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อมของประชาชนในท้องถิ่น.** ภาควิชารัฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

ประสิทธิ์ ประครองศรี. (2531). **การวิเคราะห์ปัญหาของชุมชนชนบทในเชิงระบบ (แนวคิดและกระบวนการ).** ภาควิชาส่งเสริมการเกษตร คณะเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

ปลอดประสพ สุรัสวดี. (2541). "สารจากอธิบดีกรมป่าไม้". **ในป่าชุมชน.**

พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : ส่วนป่าชุมชน สำนักส่งเสริมการปลูกป่า กรมป่าไม้.

- ปลื้ม นัฏถิอบุญ. (2536). ความตระหนักและบทบาทที่คาดหวังในการมีส่วนร่วมของ
กรรมการสภาตำบลเพื่อการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าชายเลน ในเขตป่า
สงวนแห่งชาติป่าอ่าวมหาชัยฝั่งตะวันตกและตะวันออก จังหวัด
สมุทรสงคราม. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาสิ่งแวดล้อมศึกษา
มหาวิทยาลัยมหิดล.
- ปิ่นแก้ว เหลืองอร่ามศรี. (2533). “พระราชบัญญัติป่าชุมชน ทางรอดป่าไม้ไทย”.
สยามรัฐสัปดาห์วิจารณ์, (25-31 มีนาคม 2533).
- พงษ์ศักดิ์ ฉัตรเดชะ. (2540). การมีส่วนร่วมของประชาชนในการอนุรักษ์ทรัพยากร
ป่าไม้ในพื้นที่อนุรักษ์ : พื้นที่อุทยานแห่งชาติแม่โจ้ อำเภอฮอด จังหวัด
เชียงใหม่. การค้นคว้าแบบอิสระศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัด
การมนุษย์กับสิ่งแวดล้อม บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- พวงรัตน์ ทวีรัตน์. (2540). วิธีการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์.
พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพฯ : ศูนย์หนังสือจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. โครงการ
การพระราชดำริสมเด็จพระบรมราชินีนาถ (2534) บ้านเล็กในป่าใหญ่
กรมป่าไม้, กรุงเทพฯ : 2534.
- พีระภักดิ์ แสงสว่าง. (2540). การมีส่วนร่วมของชาวบ้านในการอนุรักษ์ทรัพยากรป่า
ไม้บ้านโป่ง ตำบลป่าไผ่ อำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่. ปัญหาพิเศษ
วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาส่งเสริมการเกษตร บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยแม่โจ้.
- ไพบุลย์ สุทธสุภา. (2528). ปัญหาการส่งเสริมการเกษตรและพัฒนาชนบท.
ภาควิชาส่งเสริมและเผยแพร่การเกษตร มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ไพโรจน์ สุขสัมฤทธิ์. (2532). “การมีส่วนร่วมของประชาชน” ในเอกสารประกอบการ
ฝึกอบรมหลักสูตรการพัฒนาและส่งเสริมความร่วมมือด้านป่าไม้.
ระหว่างวันที่ 10-28 เมษายน 2532 ณ กรมป่าไม้ กรุงเทพฯ.
- มนัส รวดเร็ว. (2541). การใช้ประโยชน์และการจัดการทรัพยากรป่าไม้ของชุมชน ใน
บริเวณพื้นที่ลุ่มน้ำห้วยยอด จังหวัดน่าน. การค้นคว้าแบบอิสระ ศิลปศา
สตรบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการมนุษย์กับสิ่งแวดล้อม บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

- มนัส สุวรรณ. (2525). มนุษย์กับสิ่งแวดล้อม. ภาควิชาภูมิศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- มนัส สุวรรณ. (2531). การให้ความรู้ความเข้าใจระดับตำบลในเรื่อง ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในจังหวัดน่าน. (รายงานการวิจัย). โครงการ การนำร่องเพื่อจัดระบบการบริหารทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมระดับ จังหวัด สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ.
- มนัส สุวรรณ. นิเวศวิทยาของมนุษย์ : โครงการส่งเสริมการแต่งตำรา คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่; สำนักพิมพ์โอเดียนสโตร์ กรุงเทพฯ : 2539.
- มณฑดี อภิโกมล. (2541). ภูมิปัญญาท้องถิ่นกับความหลากหลายทางชีวภาพ : กรณี ศึกษาพื้นที่ตำบลแม่มอก อำเภอเถิน จังหวัดลำปาง. การค้นคว้าแบบอิสระ ศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการมนุษย์กับสิ่งแวดล้อม บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- มุกดา สุขสมาน. (2538). ชีวิตกับสิ่งแวดล้อม. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- มูลนิธิโลกสีเขียว. (ม.ป.ป.). ดินและป่าไม้. กรุงเทพฯ : บริษัทอมรินทร์พริ้นติ้งกรุ๊ป จำกัด.
- ยศ สันตสมบัติ. (2534). ป่าชุมชน : มิติหนึ่งของการเลือกในการพัฒนา. เอกสารประกอบการประชุมเวทีชาวบ้าน'
- ยศ สันตสมบัติ. (2534 ข.). "สิ่งแวดล้อมและป่าชุมชน". ในภูมิปัญญาชาวบ้านกับการ ดำเนินงานด้านวัฒนธรรมและการพัฒนาชนบท. เอกสารการสัมมนาทาง วิชาการเมื่อวันที่ 26-28 มีนาคม 2534 ณ หอประชุมเล็ก ศูนย์วัฒนธรรมแห่ง ประเทศไทย สำนักคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ.
- ยงยุทธ มัจฉาชีพ. (2541). การศึกษาเพื่อพัฒนาป่าชุมชน : กรณีศึกษาป่าชุมชนบ้าน ป่าลั่น อำเภอวังเหนือ จังหวัดลำปาง : ศูนย์ศึกษาและพัฒนามานุษยศาสตร์ชุม ชนที่ 1 สำนักงานป่าไม้เขตลำปาง.
- ยุวัฒน์ วุฒิเมธี. (2526). หลักการพัฒนาชุมชนและการพัฒนาป่าชุมชน. กรุงเทพฯ : ไทยอนุเคราะห์ไทย.
- เยาวลักษณ์ อภิชาติวัลลภ. (2531). "เอกสารสัมมนาวิชาการการประยุกต์ความรู้ทาง

สังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์". ในการวิเคราะห์ปัญหาทรัพยากรป่าไม้
คนกับป่าไม้: สถานการณ์ปัญหาและอนาคต. สถาบันวิจัยทางสังคม
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

- รณสิทธิ์ มณีไสย์. (2535). ปัจจัยทางเศรษฐกิจและสังคมกับลักษณะการใช้ประโยชน์
ป่าไม้ของราษฎรโนครีสวัสดิ์ ตำบลคงมูล อำเภอหนองกุงศรี จังหวัด
กาฬสินธุ์. คณะวนศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- รัชดา ฉายสวัสดิ์. (2533). "ป่าชุมชน : สิทธิครอบครองของชาวบ้านมีบ้างไหม". ทาง
ใหม่. 4 (มีนาคม - เมษายน 2533) : 14.
- วราพรรณ ศรีสุพรรณ. (2536). "หลักการใช้ประโยชน์ทรัพยากรยั่งยืน". ในความขัด
แย้งและทางออกของการใช้ทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม. การประชุมวิชา
การประเพณีครั้งที่ 3 (19-21 พฤษภาคม 2536) ระหว่างมหาวิทยาลัยมหิดล
และมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- วันรักษ์ มิ่งมณีนาวิน. (2531). การพัฒนาชนบทไทย. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- วิยุทธ์ จำรัสพันธุ์. (2535). วัฒนธรรมกับการจัดการป่าชุมชนเพื่อความหลากหลาย
ทางชีวภาพ. ในการสัมมนาวิชาการเรื่องวัฒนธรรมกับความหลากหลายทาง
ชีวภาพ. ภาควิชาสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา คณะมนุษยศาสตร์และ
สังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- วิยุทธ์ จำรัสพันธุ์ และคณะ. (2535). รายงานการวิจัยเรื่องการจัดการป่าชุมชน โดย
องค์กรในท้องถิ่น. โครงการวิจัยวนศาสตร์ชุมชน คณะมนุษยศาสตร์และ
สังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- วิรัช วิรัชนิภาวรรณ. (2535). การบริหารและการจัดการทรัพยากรธรรมชาติ : บท
บาทขององค์กรในท้องถิ่น. กรุงเทพฯ : โอเอสพริ้นติ้งเฮาส์.
- วิรัช วิรัชนิภาวรรณและคณะ. (2531). รายงานการวิจัย เรื่องบทบาทขององค์กรท้องถิ่น
ที่มีต่อการบริหารและการจัดการทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม กรณีศึกษา
จังหวัดอุบลราชธานี. มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- วีรพรรณ กาญจนะจิตรา. (2529). การพัฒนาชุมชน. กรุงเทพฯ : ฝ่ายตำราและอุปกรณ์
การศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหง.

- วีระพล ทองมา. (2538). การวิเคราะห์ปัญหาในการส่งเสริม. เชียงใหม่ : ภาควิชาส่งเสริมการเกษตร คณะธุรกิจการเกษตร มหาวิทยาลัยแม่โจ้.
- ศราวุฒิ อรุณกิจ. (2540). การมีส่วนร่วมในกิจกรรมป่าชุมชนของชาวบ้านปล้องเหนือ ตำบลปล้อง อำเภอกะทิง จังหวัดเชียงราย. ปัญหาพิเศษวิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาส่งเสริมการเกษตร บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยแม่โจ้.
- ศรีเพ็ญ ดุรงค์เดช. (2539). “หลักการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการป่าชุมชน”. ใน 100 ปีกรมป่าไม้ 2539. เชียงใหม่ : นันทนาการกราฟฟิคการพิมพ์.
- ศลิษา พึ่งแสงแก้ว. (2537). การมีส่วนร่วมของประชาชนในการอนุรักษ์ป่าไม้. วิทยานิพนธ์พัฒนบริหารศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพัฒนาสังคม สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- ศุภย์ฝักอบรมวนศาสตร์ชุมชนแห่งภูมิภาคเอเชียแปซิฟิก มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. (2541). เอกสารประกอบการฝึกอบรมด้านวนศาสตร์ชุมชน.
- _____. (2542). รวบรวมความป่าชุมชน. เอกสารประกอบงานสมัชชาป่าชุมชนภาคเหนือ วันที่ 14-15 มกราคม 2542 ที่ป่าชุมชนบ้านทุ่งยาว ตำบลศรีบัวบาน อำเภอเมือง จังหวัดลำพูน.
- สมพร เทพสิทธิธา. ยุทธศาสตร์การพัฒนาสังคม. กรุงเทพฯ : สมาคมสงเคราะห์แห่งประเทศไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์. พิมพ์เผยแพร่. 2535.
- สมพันธ์ เตชะอธิกา และคณะ. (2540). การพัฒนาความเข้มแข็งขององค์กรชาวบ้าน. สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยขอนแก่น. ขอนแก่น : เจริญวิทย์การพิมพ์.
- สมศักดิ์ กองอินทร์. (2540). รูปแบบการอ้างสิทธิ์ในทรัพยากรธรรมชาติของชุมชนในพื้นที่อนุรักษ์ : กรณีศึกษาอุทยานแห่งชาติแม่โต อำเภอยอด จังหวัดเชียงใหม่. การค้นคว้าแบบอิสระศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการมนุษย์กับสิ่งแวดล้อม บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

- สมศักดิ์ แจ็งเพียร. (2538) การศึกษาความเหมาะสมเพื่อวางแผนพัฒนาพื้นที่สูง
จังหวัดลำปาง. กองวางแผนการใช้ที่ดิน กรมพัฒนาที่ดิน กรุงเทพฯ : 2538.
- สมศักดิ์ สุขวงศ์. (2533). “หลักทฤษฎีชุมชน”. ในวนศาสตร์ชุมชน สำหรับเจ้าหน้าที่ส่งเสริมป่าไม้. กรุงเทพฯ “ อักษรสยามการพิมพ์.
- สภาร่างรัฐธรรมนูญ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย. ฉบับประชาชน กรุงเทพฯ :
2540.
- สัจจิตา กาญจนพันธ์. (2534). ศักยภาพของชุมชนในการอนุรักษ์ป่า : กรณีศึกษาภาค
เหนือตอนบน. เอกสารประกอบการสัมมนาทางวิชาการ เรื่องการวางแผน
พัฒนาและฟื้นฟูทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมในทศวรรษนี้ (2531-2540). ณ โรง
แรมเวียงอินทร์ อำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย วันที่ 23-26 ตุลาคม 2534.
- สันติ พัฒนาศักดิ์. (2539). การมีส่วนร่วมของเกษตรกรในการอนุรักษ์ป่าชุมชน
บ้านตลาดขี้เหล็ก ตำบลแม่ป๋อง อำเภอดอยสะเก็ด จังหวัดเชียงใหม่.
การค้นคว้าแบบอิสระวิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาส่งเสริมการเกษตร
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- สาทล สถิตวิทยานนท์. (2532). ภูมิศาสตร์ชนบท. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์โอเอสพรีน
ติ้งเฮ้าส์
- สิทธิชัย เสรีสงแสง. (2535). ทศนคติและแรงจูงใจของครูและคณะราษฎรต่อการมี
ส่วนร่วมในการพัฒนาป่าชุมชนของคณะครูและคณะราษฎร : กรณี
ศึกษาเฉพาะครู และราษฎรหมู่บ้านวังจาง และหมู่บ้านทุ่งแค ตำบล
บ้านโคก อำเภอเมืองจังหวัดเพชรบูรณ์. (รายงานการวิจัย). สำนักงานป่า
ไม้เขตนครราชสีมา กรมป่าไม้.
- สุคนธ์ แก้วนันทา. (2541). การศึกษาเพื่อจัดทำแผนปฏิบัติการป้องกันรักษาพันธุ์
สัตว์ป่า สาละวิน จังหวัดแม่ฮ่องสอน. การค้นคว้าแบบอิสระศิลปศาสตร์
มหาบัณฑิตสาขาวิชาการจัดการมนุษย์กับสิ่งแวดล้อม บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- สุจินต์ เคาวิกุล. (2527). ปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชน ในโครงการ
พัฒนาหมู่บ้าน : ศึกษากรณีหมู่บ้านชนะเลิศการประกวดหมู่บ้านดีเด่น
ระดับจังหวัดของจังหวัดนครสวรรค์ ประจำปี พ.ศ.2527. วิทยานิพนธ์

สังคมสงเคราะห์ศาสตร์มหาบัณฑิต คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

สุรพงศ์ ฉวีภักดิ์. (2541). ภูมิปัญญาชาวบ้านกับการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ ในท้อง
ที่อำเภอแกว จังหวัดลำปาง. การค้นคว้าแบบอิสระศิลปศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิทยาการจัดการมนุษย์กับสิ่งแวดล้อม บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย
เชียงใหม่.

สุรินทร์ สุริวงค์. (2536). การมีส่วนร่วมของชาวบ้านในการอนุรักษ์ป่าชุมชนบ้าน
ทุ่งยาวอำเภอเมือง จังหวัดลำพูน. ปัญหาพิเศษเทคโนโลยีการเกษตร
มหาบัณฑิตสาขาส่งเสริมการเกษตร สถาบันเทคโนโลยีการเกษตรแม่โจ้.

สุรินทร์ อ้นพรหม. ทรัพยากรป่าไม้โดยชุมชน. ส่วนป่าชุมชน กรมป่าไม้, กรุงเทพฯ :
2540.

สุรียัน มูลสาร. (2534). "ป่าไม้กับมนุษยชาติ". วนสาร, 4 (ตุลาคม-ธันวาคม)

สุรียา ยี่ขุน. (2537). "การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการทรัพยากรป่าไม้ในระบบ
ป่าชุมชน : ศึกษาเฉพาะกรณีตำบลศรีละกอ อำเภอจักราช จังหวัด
นครราชสีมา". ข่าววิจัยการศึกษา, 17 (มิถุนายน -กรกฎาคม 2537)

สุรียี ภูมิภมร. คู่มือป้องกันไฟป่า. ส่วนจัดการไฟป่าและภัยธรรมชาติ กรมป่าไม้,
กรุงเทพฯ : 2539.

เสนห์ จามริก. (2527). "นโยบายและกลวิธีการมีส่วนร่วมของชุมชนในยุทธศาสตร์การ
พัฒนาปัจจุบันของประเทศไทย". ในการมีส่วนร่วมของประชาชนในการ
พัฒนา.

ทวีทอง หงษ์วิวัฒน์. กรุงเทพฯ : ศักดิ์โสภณาการพิมพ์.

เสนห์ จามริก และคณะ. (2536). รายงานวิจัยเรื่องป่าชุมชนในประเทศไทย : แนว
ทางการพัฒนา เล่ม 1 ป่าฝนเขตร้อนกับภาพรวมของป่าชุมชนใน
ประเทศไทย.

เสนห์ จามริก และ ยศ สันตสมบัติ. กรุงเทพฯ : สถาบันชุมชนท้องถิ่นพัฒนา.

เสนห์ จามริก และ ยศ สันตสมบัติ. (2534). "โครงการวิจัยเชิงปฏิบัติการป่าชุมชน : แนว
ทางและข้อเสนอแนะเบื้องต้น". ในภูมิปัญญาชาวบ้านกับการดำเนินงาน
ด้านวัฒนธรรมและการพัฒนาชนบท. เอกสารการสัมมนาทางวิชาการ
เมื่อวันที่ 26-28 มีนาคม 2534 ณ หอประชุมเล็ก ศูนย์วัฒนธรรมแห่งประเทศไทย
ไทย สำนักคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ.

- สำนักงานคณะกรรมการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี.
(2539). **แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 8**
(พ.ศ.2540-2544). เอกสารประกอบการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา บัณฑิต
วิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.เชียงใหม่ : รุ่งเรืองการพิมพ์.
- สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต 12. **หญ้าแฝกเพื่อการอนุรักษ์ดินและน้ำ**. กรมพัฒนาที่ดิน;
กรุงเทพฯ : 2536.
- ส่วนป่าชุมชน **โครงการฟื้นบ้าน อาหารชุมชน** กรมป่าไม้; กรุงเทพฯ : 2541.
- ส่วนป่าชุมชน **แนวทางการป้องกันและแก้ไขปัญหาพระสงฆ์ในพื้นที่ป่าไม้**.
กรุงเทพฯ : 2542.
- ส่วนปลูกป่าภาคเอกชน **วนเกษตร กลยุทธ์การใช้ประโยชน์ที่ดิน**. สำนักส่งเสริมการ
ปลูกป่ากรมป่าไม้; กรุงเทพฯ : 2539.
- ส่วนอนุรักษ์ต้นน้ำ **จัดปัญหาน้ำของชาติด้วยเทคโนโลยีทางธรรมชาติ** กรมป่าไม้;
กรุงเทพฯ : 2538.
- ส่วนอนุรักษ์ต้นน้ำ **ปัญหาต้นน้ำลำธาร**. สำนักอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ กรุงเทพฯ :
2541. อคิน ทรัพย์พัฒน์ และคณะ. (2537). คู่มือการวิจัยเชิงคุณภาพเพื่องาน
และพัฒนามหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- อภิรักษ์ พลอดเปลี่ยน. **แนวคิดการควบคุมไฟฟ้าโดยชุมชน**. กรุงเทพฯ : องค์การ
DANCED 2543.
- อโนทัย เพียรคงชล. (2540) **ความต้องการในการมีส่วนร่วมของประชาชนท้องถิ่น
ต่อกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ของพื้นที่อุทยานแห่งชาติแจ้ซ้อน
อำเภอเมืองปาน จังหวัดลำปาง**. ปัญหาพิเศษวิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารการเกษตรและป่าไม้ บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยแม่โจ้.
- อนุรักษ์ ปัญญาวัฒน์. **ชุมชน ทรัพยากรและการพัฒนาสิ่งแวดล้อม**. เอกสาร
ประกอบการสอนกระวีวิชา 072732 หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขา
การจัดการมนุษย์
กับสิ่งแวดล้อม มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. 2542.
- อานันท์ ปันยารชุน. (2539). “มองสิ่งแวดล้อมไทยทศวรรษหน้า ปัญหาไม่ต่างจากวิกฤต
จราจร”. กรุงเทพฯธุรกิจ, (10 กรกฎาคม 2539).

- อานันท์ ปันยารชุน. (2541). "ธรรมรัฐกับการจัดการป่าไม้ไทยให้ยั่งยืน". ในป่ากับชุมชน หน้า 4. ศูนย์ฝึกอบรมวนศาสตร์ชุมชนแห่งภูมิภาคเอเชียแปซิฟิก มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- อาภรณ์พันธ์ จันทรสว่าง. (2522). คำบรรยายลักษณะวิชา ทฤษฎี และหลักการพัฒนาชุมชน 2. มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- อุดม พนมเรีงศักดิ์. แผนการใช้ที่ดินลุ่มน้ำแม่ยม. กองวางแผนการใช้ที่ดิน กรมพัฒนาที่ดิน, กรุงเทพฯ : 2542.
- อุทิศ กุฎิอินทร์. (2533). "สถานการณ์ป่าไม้ในปัจจุบัน". ในสิ่งแวดล้อม'. (20-21 มกราคม 2533). สุรพล สุดารา ปริญญา นุตาลัย และธงชัย พรรณสวัสดิ์ (บ.ก.). กรุงเทพฯ : พันนี้พับลิชชิง.
- อุทุมพร จามรมาน. (2531). การวัดผลและประเมินผลการเรียนระดับอุดมศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : พันนี้พับลิชชิง.
- อุไรวรรณ ดันกิมยง. (2533). "เหมืองฝายเพื่อการพัฒนาชุมชนและนิเวศสู่ความยั่งยืน". ในเอกสารประกอบการประชุมสมัชชาวิชาการประจำปี 2536 เรื่องสิทธิมนุษยชน : การกระจายอำนาจจัดการทรัพยากร.
- เอกวิทย์ ณ ถลาง. (2541). ภูมิปัญญาชาวบ้าน : วิถีชีวิตและกระบวนการเรียนรู้แก้ปัญหาของชาวบ้านไทย. กรุงเทพฯ : มูลนิธิภูมิปัญญา.
- อเนก นาคะบุตร. (2536). คน กับ ดิน น้ำ ป่า จุดเปลี่ยนแห่งความคิด. กรุงเทพฯ : สถาบันชุมชนท้องถิ่นพัฒนา.
- อำนาจ คอวนิช. (2525). ป่าไม้กับการพัฒนาชนบท. กรุงเทพฯ : สมาคมป่าไม้แห่งประเทศไทย.
- อำนาจ คอวนิช. (2527). แนวทางพัฒนาป่าเอกชน-ป่าชุมชนในประเทศไทย. กรุงเทพฯ : สมาคมป่าไม้แห่งประเทศไทย.
- อำนาจ คอวนิช. (2528). วนศาสตร์ชุมชน. กรุงเทพฯ : บริษัทลิฟวิ่ง จำกัด.
- อำนาจ คอวนิช. (2528). "แนวทางการพัฒนากิจกรรมป่าชุมชนเพื่อพัฒนาชุมชน". วนกรรมปีที่ 7, 22 (กันยายน - ตุลาคม 2528).
- Blaike, Piers and Hauold Brookled. (1987). Land Degradaton and Society. Loudon and New York : Mithuen.
- Cohen, John M.and Uphoff, Norman T.(1977). Rural Development Participation :

Concepts and Measures for Project Design, Implementation and Evaluation. New York : The Rural Development Committee Center for International Studies, Cornell University.

Dasmann, R.F. (1976). Environmental Conservation. 4 th Edition. New York : Wiley.

De Ceara. (1986). "Land tenure and Agroforestry in the Dominican Republic". Social Forestry Network Paper 3 d, overseas Development Institute.

Diller, O.D. (1965). "Our Forest Resources". In Consummation of Natural Resources. pp 199-214,3 rd Edition. Edition by Guy-Harold Smith. New York : Wiley.

Dixon, John A. and William, Easter K. "Integrated Watershed Management : An Approach to Resource Management". In Watershed Resources Management. Easter K. William, John A. Dixon and Maynard, M. Hufschmidt, eds. Boulder : Westview Press.